

BAĞIMSIZ STK'LARLA 28-29 HAZİRAN 25 ANKARADA İLK KEZ DÜZENLENEN ULUSLARARASI NAMAZ VAKİTLERİ ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

- İslam dünyasında İmsak ve Yatsı vakitleri için baz alınan -20° , -14° güneşin ufki açılarının hatalı olduğu; geçmişte yapılan gözlemlerle ve gözlem terasında gerçekleştirdiğimiz, insan gözü veya insan gözü çalışma prensibiyle **Pozlama** yapılmadan çekilen fotoğraflarla desteklenen gözlemlerle ortaya konmuştur.

Bu gözlemlerde, güneşin ufkun altında $-12,5^{\circ}$ olduğu anda Fecr-i Sadık'ın (Kızılılık veya Ay ışığı olduğu zaman beyazlık) başladığı, $-12,5^{\circ}$ ile -13° fecri sadık olup bu açının üzerindeki zaman dilimi **Fecr-i Kazib** (Zodyak ışığı) olarak tanımlanmakta -14° ile -16° arasında ise Fecr-i Kazib'in net şekilde görüldüğü tespit edilip fotoğraflanmıştır. Bu nedenle, fecr-i kazib zamanında kılınan sabah namazlarının, vaktin dışında olduğu için dinen caiz olmadığı değerlendirilmiştir.

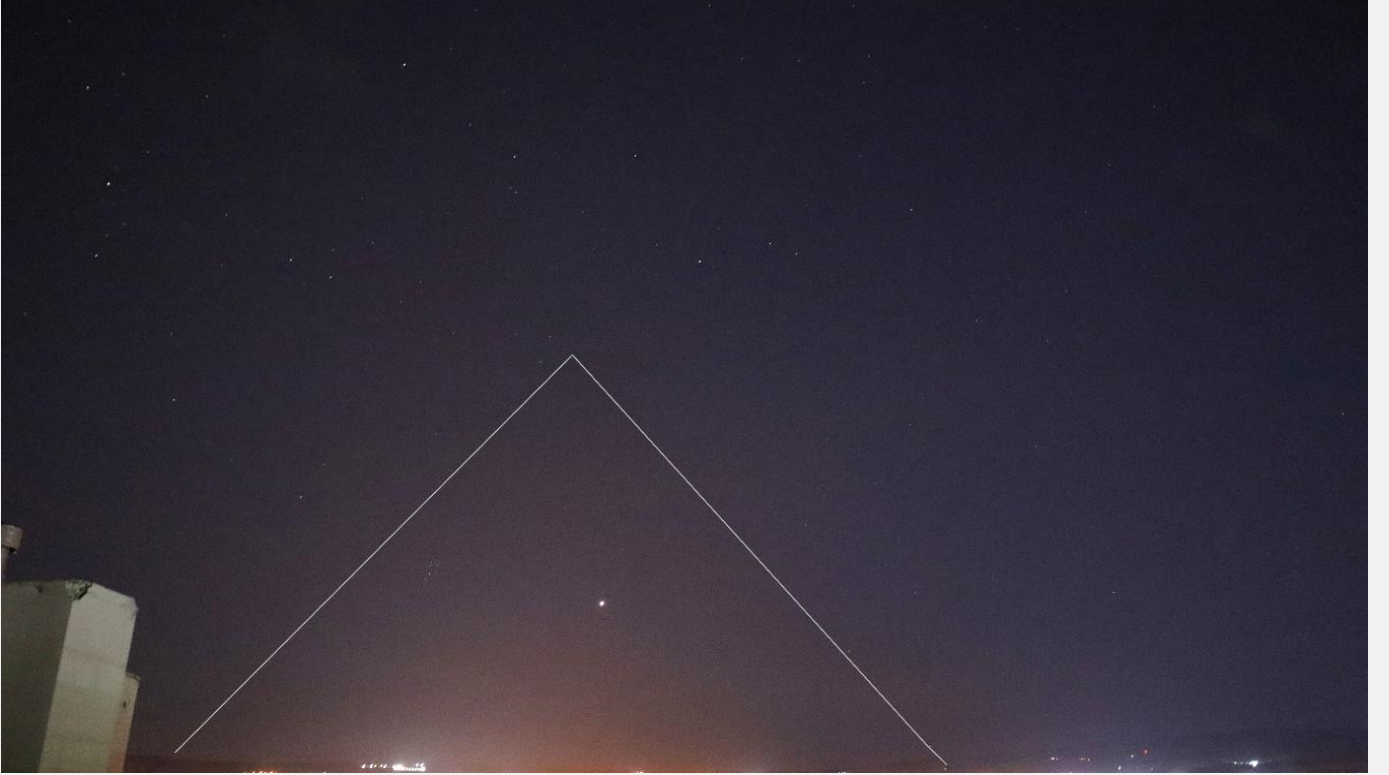

Foto-1: 29.06.25 Sabah Diyanet imsaktan 30 dk sonra $-14,5^{\circ}$ Fecr-i Kazib (Yalancı Şafak)

Foto-2: Fecr-i Sadık; Fecr-i Kazib kaybolduktan sonra Kızılılık ile $-12,5^{\circ}$ de başlar ve akşam aynı açıda kaybolur.

Foto-3: Akşam kıvıllık kayboluşundan 25 dk sonra -17° Fecr-i Kazib (Zodyak Işığı) Temelli/Ank

Foto-4: Akşam kıvıllık kayboluşundan 30 dk gün batımından 1 saat 35 dk sonra -18° Batı ufkunda çekilen Fecr-i Kazib (Zodyak Işığı) Temelli/Ank

• **Yapay Zeka Fecr-i Kazib Zamanı:** Chat GPT, Google Gemini, Deep Seek vb. güncel yapay zekâ uygulamaları tarafından verilen bilimsel kaynaklara göre, Fecr-i Kazib olarak bilinen Zodyak ışığı, güneşin ufkun altında -18° ile -13° arasında görölmektedir. En net şekilde ise -16° ile -14°

arasında gözlemlendiği bildirilmektedir. Bu nedenle -13° 'nin üzerindeki açılar ($-13 < -20$), kesinlikle Fecr-i Sadık olmayıp Fecr-i Kazib zamanına işaret etmektedir. Ek:1,2,3

<https://errufai.com/dunyada-vakitler.html> <https://errufai.com/prayer-times.html>

• **Horoz ve Kuşların ötüş saatleri:** Peygamber (sav) "Horozla sövmeyiniz. Çünkü o insanları sabah namazına uyandırır." Hadisi şerif gereği ülkemizin farklı köylerinde yapılan Kuş ve Horozların ötüş zamanı tespitlerde, Ayrıca Japon bilim adamı Dr. Takashi Yoshimura'nın Horozlar üzerinde (Ses ve ışık geçirmeyen odalarda), yaptığı deneylerde Horozların şafağın doğuşu olarak kabul edilen (-12° ile $-12,5^{\circ}$ arası) açılarda öttüğü gözlemlenmiştir. Buda tespit ettiğimiz $-12,5^{\circ}$ nin ne kadar isabetli olduğunu göstermektedir. <https://www.errufai.com/namaz-vakit/Kus-Horozun-imsakda-otusu.pdf>

• **Pozlama Hataları:** Bu güne kadar alınan imsak ve yatsı resimlerinde 0,5 sn den fazla pozlamaların hatalı olduğu gece gelen ışığı biriktirdiği ve insan gözünün algılamadığı suni bir aydınlık oluşturduğu görülmüştür. Pozlamalar sadece Zodyak ışığı çekimlerinde kullanılabilir. İnsan gözü kamera gibi çalışır. ABD donanmasında Pilotlarda yapılan deneylerde insan gözünün 1 sn de beyne 200-220 kare resim gönderdiği tespit edilmiştir. Bu yüzden imsak ve yatsı gözlemi fotoğraf çekimlerinde geniş açıda; **f/2.8 ISO 800 de POZ $\frac{1}{2}$ sn** idealdir.

• **Akşam namazı sonu kriteri:** Akşam namazı sonu ve yatsı namazı vaktinin başlangıcı için Ehl-i Sünnet âlimlerinin ittifakıyla, **Kızılığın kaybolma zamanının esas alınması gerektiği** vurgulanmıştır. DİB da kızılığın baz aldığı söylemesine rağmen karanlık başlangıcı olan -17° uygulamaktadır. Otel terasında yapılan gözleminde, Kızılığın güneşin ufku altında -12° ile $-12,5^{\circ}$ indiğinde tamamen kaybolduğu gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda, dini hükümlere göre yatsı

vaktinin bu aşamada başladığı tespit edilmiştir. 28 Haziran tarihinde Kızılık, güneş batımından 1 saat 18 dakika sonra $-12,5^{\circ}$ de tamamen kaybolmuştur.

Foto-5: Akşam namazı üstteki kızılığın $-12,5^{\circ}$ kayboluşundan sonra biter ve yatsı namazı başlar.

• **Yatsı Namazının Son Vakti:** İbn Abbas'tan rivayetle Cebrail (a.s.)'in Peygamber (s.a.v.)'e yatsı namazını en geç **gecenin üçte biri** geçtikten sonra kıldırıldığı; bu konuda en uzun sürenin ise Ebu Hureyre'den rivayet edilen bir hadiste **gece yarısında sona** erdiği bildirilmektedir. İmam Muhammed'in **El-Asl** isimli eserinde, yatsı namazının gece yarısından sonraya bırakılmasının **mekruh** olduğu açıkça ifade edilmiştir.

• **Endonezyada Prof.Tono'nun Çalışmaları:** Çalıştayımıza sunum göndererek katılan **Endonezya İslam Araştırma Merkezi Başkanı** Prof. Dr. Tono Saksono (Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisi), 2014-2024 yılları arasında Türkiye dahil farklı coğrafyalarda 100 den fazla lokasyonda yaptığı gözlemlerde imsak ve yatsı vakti için **ortalama güneş açısının $-12,5^{\circ}$** olduğunu belirtmiş Ayrıca Güneş doğuş ve batış öncesi görülen Tan'ların pratikte kesin geçişinin olmadığını ifade etmiştir.

• **İmsak ve yatsı açısında ittifak:** Endonezya ve Türkiye gibi birbirinden uzak ve farklı coğrafyalarda 100'den fazla lokasyonda yapılan bağımsız çalışmalarda da **imsak ve yatsı vakti için $-12,5^{\circ}$** açısının tespit edilmesi, ve yine **Fransa'daki Maliki** cemaatinin -12° uygulaması bizim çalışmamızın ne kadar isabetli ve tutarlı olduğunu göstermektedir.

Denek Gözlemci Sonuçları												
Diyaret insan gözlemci imsak yatsı açısı tespiti Afyonkarahisar 2012		2011 [Yağlıpınar]			2012 [Yağlıpınar]			2012 [Gerede]		Ortalama		TOP
		(dk)	Z ($^{\circ}$)	[N]	(dk)	Z ($^{\circ}$)	[N]	(dk)	[N]	(dk)	Z ($^{\circ}$)	[N]
YATSI	Yatay Aydınlik Kaybolma Saati Farkı (dk)	10.5 ±4.7	105.2 ±0.8	21 (*)	17 ±4	104.8 ±0.5	8	3.8 ±1.8	3	10.4 4.1	105.0 ±0.7	32
	Kızılık Kaybolma Saati Farkı (dk)	18.9 ±4.5	103.7 ±0.7	23 (*)	28 ±4	103.4 ±0.5	8	13.8 ±1.4	3	20.2 3.3	103.6 ±0.6	31
İMSAK		2011 [Beynam]			2012 [Beynam]			2012 [Gerede]		Ortalama		TOP
		(dk)	Z ($^{\circ}$)	[N]	(dk)	Z ($^{\circ}$)	[N]	(dk)	[N]	(dk)	Z ($^{\circ}$)	[N]
	Yatay Aydınlik Başlama Saati Farkı (dk)	8 —	106.5 —	1	26 ±4	104.8 ±0.6	13	11.4 ±0.5	3	15.1 4.3	105.7 ±0.6	17

Açı dönüşüm: Yatsı $105,0 = 15^{\circ}$ Kızılık $103,6 = 13,6^{\circ}$ İmsak $105,7 = 15,7^{\circ}$

(*) 1 gözlem 2012 Ocak ayına aittir. [N] gözlem gecesi sayısıdır.

[Gerede] gözlemleri 1910 m yüksekliğe sahip

Arkut Dağlarından gerçekleştirilmiştir.

• **Tablo Yorum:** Her zaman vurguladığımız gibi **Gözlemede önemli olan insan gözüdür!**. Görüldüğü gibi Diyanetin 2012 de Afyonda sunum yapıp İSAM'da yayınladığı kendi projesinde bile sabah ilk ışık $-15,7^\circ$ **görülüyor**. **Bu Fecri Kazib'tir**. Kızılık kaybolma zamanı ise zirvede bile $-13,6^\circ$ yerleşim yeri üst kotlarında 1 derece daha düşük yani $-12,6^\circ$ olur. Buda bizim bulduğumuz açı ile çok yakındır. DİB Yatsı vakti girişi için sayfasında kızılık kaybolma vaktini baz aldığını yazmasına rağmen uygulamamaktadır. Kızılık bu açıda kayboluyorsa sabah da $-12,6$ **doğuyor** demektir. **Bu yüzden -13° ve altında kılınan Sabah namazı, ve $-12,6^\circ$ nin altında kılınan Akşam namazı (Fecr-i Kazib zamanı olup) vaktin dışında kılınıyor demektir.!!!**

• **Pusuladan bağımsız Kible Bulma:** Dünyada ilk kez pusuladan bağımsız olarak **Güneş'e** ve Ay'a göre kible yönü belirleme yöntemi test edilmiş ve bu yöntemin çok doğru ve hassas (0,1 derece hassasiyetle) çalıştığı gözlemlenmiştir.

<https://www.errufai.com/kible-bul.html> , <https://www.errufai.com/qible-find.html>

• **Öğle Kerahat Vakti:** Sanılanın aksine 45 dakika ya da 30 dk olmadığı, Otel terasında yapılan deneyle ortaya konmuştur. Bu deneyde, 28 haziranda Güneş'in zevalden 2 derece batıya kaymasının sadece 2 dakika sürdüğü; zeval öncesinde de 2 dakika alındığında, yaz aylarında **toplam kerahat süresinin 4 dk olduğu görüldü**. Kış aylarında ise **8 dakika olduğu** önceden gözlemlenmiştir. Ek-1

• **Sabah ve Akşam Kerahat Vakti:** Güneş doğuş sonrası ve batış öncesi için hadisi şerifde geçen güneşin bir mızrak boyu yükseklik ort 5° yüksekliği baz alınmaktadır.

• **Güneş Batış:** 7 kat da ki Otel terasından (Ank kuzeyi-Akyurt ovası) Güneş batışını gözlemlediğimizde 27 haziranda hesaplanan astronomik batışdan 3 dk önce, Akşam Ezanından ise **tam 10 dk önce** batışını gözlemledik. 28 Haziran da ise hesaplanan batışdan 5 dk Akşam ezanından 12 dk önce güneş battı. Bu da Akşam ezanına **10-12 dk kala kılınan ikindi namazı vaktin dışında kılındığı gibi vahim bir sonuca sebep olmaktadır**. Foto-6

Foto-6: Ankara'da 27/06/2025 20:18 de güneş hesaplanandan 3 dk, ezandan 10 dk önce battı.

• **Güneş Doğuş:** Otel terasından yapılan gözleme göre güneş hesaplanandan astronomik doğuştan en az 5 dk sonraya kalmaktadır. Çünkü bu doğuş bölgedeki en yüksek tepeler içindir. **Bu yüzden**

bizim önerimiz Türkiye vb ülkelerdeki Gün doğuş ve batışın'daki 7 dk Temkin derhal kaldırılmalı sadece Ramazan da Güneş batışına +(1-2) dk temkin eklenebilir.

• **Yüksek Enlemler Namaz Vakitleri:** Diyanet teşkilatı 2021 yılına kadar 45+ özellikle 60. Enlem ve yukarısında yazın oruç süresi **22 saat**, akşam-sahur süresi 2 saat gibi insan fizyolojisine uymayan bir takvim kullanıyordu. (Yatsı namazını kılıp hemen yatıp sahura kalksanız bile 1 saat zaman diliminde uyku uyumak ve bunu bir ay devam ettirmek mümkün değildir!) **Oysaki 2017 yılında** Din işleri yük. kuruluna **Değişken Açı** modelini sunmuştum. Bu modelde; Yazın 45. enlemdeki en kısa gece (şafak doğuş-batış) süresi olan 5:18 saat **ort 5 saat** süreyi yazın en kısa **Yatsı-İmsak vakti** kışın **Güneş Doğuş-Batışı** süresi olarak uygulanabilir.

Eylül 2021 yılında Avrupa'da yapılan toplantıda 60+ enlem için yazın en kısa Güneş Batış-Doğuş, kışın ise **G.Doğuş-Batış** süresi için **5 saat** kararı alındı. Bu karar kış için uygun olsa bile yazın 1 er saat (Akşam ve İmsak vaktini) düştüğünüzde geriye **ort 3 saat kalır**. Sahura da en az 30 dk önce kalkılacağından, teravihi kılmadan yatsanız bile kalan **2,5 saat uyku ile bir ay devam ettirmek mümkün değildir**. Bu yüzden Yazında **yatsı-imsak** arasının **en az 5 saat** olması kararlaştırılmıştır. <https://errufai.com/Yukse-Enlemler-Namaz.html>

• **Kamerî Ay Hilal Gözlemi:** Kameri ay başlangıcında yapılan hilal gözlemlerinde **teleskop kullanımının geçerli olmadığı**; Dürbünün ise çalışma prensibinin insan gözüne benzemesi nedeniyle muteber kabul edildiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, **dürbün ve çıplak gözle yapılan gözlemlerin geçerli sayıldığı** ve ilk hilalin kavuşum (içtima) anından itibaren en az 15 saat sonra (8°) dürbünle, ideal hava şartlarında ise 18-20 saat sonra çıplak gözle görülebileceği tecrübe edilmiştir.

• **İttifak-ı Metali görüşü baz alıyoruz:** Bu görüşe göre hilalin dünyanın herhangi bir kıta veya kara parçasında görülmesi yeterli sayılmaktadır. Şeri gündüz (Şafak-Günbatışı) görülen Hilal sonraki geceye ait sayılacaktır. Bu yüzden Ehl-i Sünnet âlimlerinin çoğunluğunun görüşüne göre **hilalin gece yarısına kadar veya en geç şafaktan önce görülmesi** gerektiği anlaşılmaktadır. (Miladi-2025 Hicri 1447 yılı Muharrem ilk Hilali 27 haziran perşembe akşamı ancak görüldüğünden Cuma günü 1 muharrem olarak kabul edilebilir)

• **Sonuç:** Çalıştayda tüm katılımcıların mutabakatı ile varılan sonuç şudur; Ülkemizde ve İslam aleminde ilk kez **Fecr-i kazib (Yalancı Şafak-Zodyak ışığı)** zamanı gözlem ve araştırması yapılmış olup gerek arazide çekilen resim, Wikipedia'da yayınlanan "Zodyak Işığı nedir" makalesi ve gerekse Yapay Zeka destekli araştırmaya göre sabahleyin (-18°-13°) **akşam ise (-12,8 -18°) arası Zodyak ışığı-Fecr-i Kazib zamanıdır!** **Bu sonuca göre Ramazan'da erken okunan ezandan hemen sonra (yazın 45 kışın 30 dk) kılınan sabah namazı ve yılın tamamında ise yatsı ezanına ort 30 dk kala kılınan akşam namazı vaktin dışında kılındığı için caiz değildir!!!**

Temmuz 2025 – ANKARA Organize: ERRUFİAİ & DİN BİR DERNEĞİ

Not: ilgili slaytlar ve çalıştay sunumları <https://www.errufai.com> Namaz vakitleri hesaplama ve @errufaitr youtube kanalında mevcuttur. İrt: errufai@gmail.com

Ek-1 Chat Gpt, Google Gemini, Deep Seek yapay zekaya göre Fer-i Kazib (Zodyak ışığı) görülme zamanı

ChatGPT

Kuzey enlemlerinde Zodiac ışığını gözlemlemek için en uygun zaman, güneş doğuşundan yaklaşık **60-90 dakika önce** ve güneş battıktan yaklaşık **60-90 dakika sonra** aralığıdır. Bu süre, bulunduğunuz enleme ve hava koşullarına bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

Daha kesin olarak, güneşin ufku altındaki konumu açısından bakıldığında:

- **Zodiac ışığı**, güneşin ufku **13° ile 18°** altındayken daha belirgin hale gelir.
- Genellikle **-16° ila -14°** aralığında en parlak görünür.
- **-13°'den daha yukarı çıktığında**, güneşin aydınlığı artacağından,

Herhangi bir şey sor

Google Gemini

Türkiye Enlemlerinde Görülme Zamanı ve Güneş'in Konumu:

- Görülme Zamanı: Zodiac ışığı, Türkiye'nin de içinde bulunduğu orta enlemlerde, genellikle ilkbahar ve sonbahar aylarında, Güneş doğmadan yaklaşık **1-2 saat önce** veya battıktan **1-2 saat sonra** en iyi şekilde görülebilir.
- Güneş'in Konumu: Zodiac ışığının en iyi şekilde gözlemlenebilmesi için Güneş'in ufku yaklaşık **12-18 derece** altında olması gerekmektedir. Bu aralık, gökyüzünün yeterince karanlık olduğu ve zodiac ışığının sönük ışıltısının diğer ışık kaynakları tarafından bastırılmadığı bir zaman

17:03

Deep Seek

Güneş'in Ufku Altındaki Açısı:

- Zodiac ışığının görülebilmesi için Güneş'in ufku altında **12 ila 18 derece** arasında olması gerekir.
- **12 derece:** Zodiac ışığı ilk belirmeye başladığında.
- **18 derece:** Zodiac ışığının en parlak ve net görüldüğü zaman.

Neden Bu Açı Aralığı?

- Güneş ufku altında 12 dereceden daha yakın olduğunda, gökyüzü hala çok parlaktır ve zodiac ışığı bu parlaklıkta kaybolur.
- Güneş ufku altında 18 dereceden daha uzak olduğunda ise gökyüzü tamamen karanlık olur, ancak zodiac ışığı da artık çok soluk hale gelir ve görülmesi zorlaşır.

Gözlem İçin En Uygun Zaman:

- Akşam [Yeni sohbet](#) ş battıktan [↓](#)

